

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N**

KLASA: 400-01/22-0001/0018

URBROJ: 2181/1-05-22-1

Split, 16. studenog 2022.

**PREDSJEDNIKU
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Gosp. Mati Šimundiću, prof.
- O v d j e -**

PREDMET: Prijedlog odluke o donošenju Programa razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva, projekata EU i ostalog gospodarskog razvijanja Splitsko-dalmatinske županije za 2023. godinu

Na temelju članka 60. Poslovnika Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 13/09, 2/13 i 42/20), u privitku Vam dostavljamo Prijedlog odluke naveden u predmetu, radi rasprave na sjednici Županijske skupštine.

PRAVNI TEMELJ: Članak 28. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj: 125/19, 22/20 i 21/21).

NOSITELJ IZRADE: Upravni odjel za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivredu

PREDLAGATELJ: Župan

DONOSITELJ: Županijska skupština

IZVJESTITELJ: Andelko Katavić, dipl.oec., po ovlaštenju pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivredu.

Ž U P A N

Blaženko Boban

Na temelju članka 28. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 125/19, 22/20 i 21/21), Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na ____ sjednici, održanoj _____ 2022., donijela je

**ODLUKU
o donošenju Programa razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva,
projekata EU i ostalog gospodarskog razvijanja Splitsko-dalmatinske županije za
2023. godinu**

Članak 1.

(1) Donosi se Program razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva, projekata EU i ostalog gospodarskog razvijanja Splitsko-dalmatinske županije (u dalnjem: Program razvoja), za 2023. godinu.

(2) Programom razvoja obuhvaćene su i obrazložene aktivnosti unutar svakog programa.

Članak 2.

Program iz članka 1. sadrži:

GLAVA 901 UO ZA GOSPODARSTVO, EU FONDOVE I POLJOPRIVREDU
20.187.158,04 EUR

A) PROGRAM RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA

2.246.455,69 EUR

- 1. Subvencije u poduzetništvu – Stari programi** – svi krediti odobreni kroz ovu kreditnu liniju su isplaćeni te se planirana sredstva odnose na dogovorenou uplatu JLS za 2023. po Aneksu Sporazuma o raskidu ugovora o poslovnoj suradnji u realizaciji projekta „Lokalni projekti razvoja- Poduzetnik“ za 2004.
- 2. Subvencije u poduzetništvu – Malo gospodarstvo** – planirana sredstva osigurana su za nastavak subvencioniranja kamatnih stopa kreditima iz projekata "Lokalni projekti razvoja-mikrokreditiranje" za 2009. i "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godine koji isključivo potiču proizvodne djelatnosti, te poduzetnicima nude najpovoljnija kreditna sredstva za početak i razvitak svoje djelatnosti uz subvenciju Županije i MGPO (1%+1% odnosno 2%+2%) za cijelo vrijeme otplate kredita. U okviru ovih projekata odobreno je 157 kredita ukupne vrijednosti 42 mil EUR. U otplati je još 54 kredita (stanje 31.10.2022.).
- 3. Potpore osnivanju i razvoju malog gospodarstva** - Ciljana skupina su **početnici u poduzetništvu**. Aktivnost ima za cilj povećati stopu preživljavanja novoosnovanih obrta i trgovackih društava kao i povećati konkurentnost postojećih subjekata u malom poduzetništvu potičući ulaganja koja rezultiraju rastom i razvojem s naglaskom na očuvanje postojećih radnih mesta i novo zapošljavanje. Potpora podrazumijeva dodjelu namjenskih, bespovratnih novčanih sredstava iz proračuna SDŽ, u cilju poticanja osnivanja i razvoja poslovanja mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva, u većinskom privatnom vlasništvu, sukladno Zakonu o državnim potporama i drugim važećim propisima o državnim potporama.
- 4. Sukladno zaključku Vlade RH od 25.rujna 2014.godine MGPO zaduženo je za provedbu novog kreditnog Programa „Kreditom do uspjeha 2014“ koji provodi**

Županija kroz Mjeru 1. „**Kreditom do konkurentnosti**“, a odnosi se na kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva uz subvenciju kamatne stope od strane MGPO i Županije u omjeru 2%+2% za proizvodne djelatnosti i 1%+1% za uslužne djelatnosti kreditima od 100.000,00 -5.000.000,00 kn uz kamatnu do najviše 7% na rok do 10 godina (gospodarski objekti) odnosno 7 godina (kupnja strojeva i opreme). Realizacijom cjelokupnog kreditnog potencijala kreditna linija je zatvorena krajem 2017. uz realizaciju 73 kredita ukupne vrijednosti od 23 milijuna EUR-a. U otplati je još 46 kredita.

5. U ožujku 2018. Splitsko-dalmatinska županija samostalno je pokrenula novi **Program poticanja poduzetništva i obrta kroz mjeru subvencioniranja kamatnih stopa na poduzetničke kredite**, a sagledavajući potrebe poduzetnika iz SDŽ za slijedeće namjene:

1. kupnja, izgradnja, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata;
2. kupnja nove opreme ili novog dijela opreme
3. refinanciranje postojećih nepovoljnih kredita;
4. obrtna sredstva

uz subvenciju kamatne stope do 2% odnosno 1% na odobrene kredite od 200.000,00 do 5.000.000,00 kuna na rok od 3 do 12 godina (s uključenim počekom do 2 godine). Do 31.10.2022. realizirano je 384 kredita, ukupne kreditne vrijednosti od oko 80.000.000,00 EUR.

B) PROGRAM RAZVOJ POLJOPRIVREDE 1.029.779,00 EUR

1. **Sufinanciranje nabave sadnica**- Provođenjem ovog Programa županija želi potaknuti podizanje dugogodišnjih nasada maslinika, voćnjaka i obnovu starih vinograda (sukladno EU direktivama Programu Ruralnog razvoja RH 2014-2020) te time podići dosadašnju nedostatnu proizvodnju na značajno višu razinu. "Program sufinanciranja nabave sadnog materijala u Splitsko-dalmatinskoj županiji" uz zajedničko sufinanciranje jedinica lokalne samouprave i poljoprivrednika samo je jedan od oblika potpore realizaciji ovog Programa na području naše županije. Sufinanciranje se provodi na način da svi sudionici u programu- županija,-općina odnosno grad,- poljoprivrednik osiguraju po jednu trećinu sredstava od nabavne cijene sadnica. Nabavku sadnica putem javne nabave provode gradovi i općine izravno u suradnji sa udrugama vinogradara, maslinara i voćara.
2. **Uređenje poljskih putova**- Ulaganja u poljoprivrednu infrastrukturu, među kojima su i poljski putovi, jedan su od osnovnih preduvjeta poboljšanja pristupa i smanjivanja neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, stvaranja uvjeta za njegovo okrupnjavanje i izgradnju popratne infrastrukture (navodnjavanje, odvodnja suvišnih voda, izgradnja proizvodno gospodarskih objekata), primjene poljoprivredne mehanizacije i agrotehničkih mjera s ciljem poboljšanja produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje. Ova mjera uz gospodarsko opravdanje podizanja razine poljoprivredne proizvodnje, ima i protupožarnu mjeru, kako u priobalju tako u zagori i na otocima. Uređenje poljskih putova provodi se kroz sufinanciranje sa jedinicama lokalne samouprave, koje po raspisanom pozivu dostavljaju propisanu potrebnu dokumentaciju za novo probijene putove i obnovljene stare poljske putove koji su prošireni i prilagođeni poljoprivrednoj mehanizaciji.
3. **Primjenjena istraživanja u poljoprivredi**- Tržišni pristup u poljoprivrednoj proizvodnji zahtjeva kontinuitet znanstvenih istraživanja u tom dijelu gospodarske aktivnosti te transfer postignutih znanja proizvođaču i prerađivaču. Osim primjenjivosti znanstvena istraživanja su ujedno i temelj zaštiti proizvoda koji imaju tradiciju i ime

(lokalno) koje je potrebno zaštiti i staviti u ravnopravan položaj sa poljoprivrednim proizvodima na globaliziranom Europskom i svjetskom tržištu. Istraživanja naših autohtonih proizvoda nisu samo temelj za standardizaciju u svrhu njihove zaštite u EU, već služe kao jedan od načina otkrivanja i zaštite naše kulturne baštine. Iako većina ovih proizvoda ima označku "Izvorno hrvatsko" i „Otočni proizvod“ dodijeljenu od strane HGK, ovi proizvodi zaslužuju i označku zemljopisnog podrijetla PGI (Protected Geographical Indication) koji dodjeljuje EU. Prirodni pašnjaci u Dalmaciji nisu izdašni u prinosima ali ne oskudijevaju u raznolikosti različitim vrsta ljekovitog i aromatičnog bilja čije se arome, okusi i mirisi pretaču u mlijeko, meso i njihove prerađevine.

- 4. Potpore organizacijama i udrugama poljoprivrednih proizvođača-** kroz rad udruga poljoprivredni proizvođači, kvalitetno i učinkovito rješavaju probleme sa kojima se susreću u svom radu (udruge vinara, maslinara, ovčara, pčelara, mljekara, povrćara, voćara, šumara i dr) organiziranjem stručnih radionica, natjecanjem unutar članova udruge sa svojim proizvodima uz sudjelovanje stručnih osoba kako bi na jednom mjestu uočili razliku u kvaliteti i dobili odgovor na probleme u proizvodnji, zaštiti, čuvanju, marketingu svojih proizvoda kao i sudjelovanje u provođenju postupka dobivanja zaštite svojih proizvoda(zemljopisnog porijekla i izvornosti).
- 5. Fond za razvitak poljoprivrede i agroturizma** - osnivanjem "Fonda za razvitak poljoprivrede i agroturizma Splitsko-dalmatinske županije" stvorili su se vrlo kvalitetni preduvjeti za uspješno provođenje Programa Vlade RH, kojem je osiguranje finansijskih sredstava jedan od bitnih čimbenika. Cilj ove aktivnosti bio je kreditno praćenje poljoprivrednih gospodarstava u realizaciji njihovih programa. Rezultati su mjerljivi brojem odobrenih kredita i njihovom realizacijom u periodu od 2001 do 2016 godine realizirano je 608 kredita. Kroz povrat sredstava plasiranih kredita koji su stigli na naplatu vrši se i povrat sredstava Ministarstvu poljoprivrede koje je sudjelovalo u financiranju rada Fonda u periodu 2001-2004 godina.
- 6. Sufinanciranje premije osiguranja u poljoprivredi-** Nastale štete od elementarnih nepogoda nažalost iz godine u godinu predstavljaju sve veći problem i poljoprivrednicima i jedinicama lokalne samouprave jer postojećim zakonskim odredbama se ne obeštećeće u cijelosti nastala šteta već se dodjeljuje pomoć za ublažavanje koja je u većini slučajeva simbolična. Cilj ovog programa je potaknuti veći broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na osiguranje svoje proizvodnje. Jedini način kvalitetnog i cijelovitog rješenja je primjerena naknada kroz osiguranje proizvodnje i uroda kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva. Mjera kojom se to želi postići je u subvenciji do 25% iznosa uplaćene premije.
- 7. Navodnjavanje u poljoprivredi-** Vlada RH je početkom 2005. godine donijela odluku o izradi Nacionalnog plana navodnjavanja (NAPNAV) kao početka realizacije velikog programa kojim se želi povećati broj poljoprivrednih površina koje se navodnjavaju. Pored izrade NAPNAV-a svaka županija je izradila i Županijski plan navodnjavanja, kojeg je ŽS usvojila 2007. i kojim je sagledano cijelo područje županije u kontekstu mogućnosti navodnjavanja. Svake kalendarske godine u suradnji sa Hrvatskim vodama izrađuje se Plan upravljanja vodama, potpisuje se ugovor o poslovnoj suradnji i osiguravaju finansijska sredstava u odnosu 50:50 između SDŽ i Hrvatskih voda.
- 8. Sufinanciranje selekcijskog rada na uzgoju konja** - Tradicionalan uzgoj konja na području sinjske krajine kao i sve veća zainteresiranost poljoprivrednih gospodarstava za uzgoj konja uz alkarsku ergelu rezultiralo je nabavkom grla iz drugih krajeva Hrvatske i EU. Na području šire okolice sinjskog polja postoje svi preduvjeti za kvalitetan uzgoj konja. U ergeli se provodi uzgoj na dvije subpopulacije:
 - uzgoj čistokrvnih grla pasmine engleski punokrvnjak koji čini matično stado ergele i osigurava potreban broj konja za potrebe alkarskih natjecanja;

- te zemaljski uzgoj u široj okolini Sinja za druge namjene (u konjičkim sportovima i drugim oblicima, te turizam, terapijsko jahanje, vojska, policija, itd.).

9. Razvoj gospodarske infrastrukture – ulaganja u poljoprivrednu infrastrukturu među kojima su i potpore investicijama za infrastrukturu navodnjavanja (jednostavne akumulacije) kako bi se osigurala stabilnost prinosa i unapređenje kvalitete usjeva i nasada jer se navodnjavanjem mogu smanjiti i spriječiti štete nanesene sušom u određenom području. Temeljem Programa potpore izgradnji jednostavnih akumulacija za navodnjavanje u poljoprivrednoj proizvodnji (konvencionalnoj i/ili integriranoj i/ili ekološkoj) na području Splitsko-dalmatinske županije nastoje se ublažiti nastale klimatske promjene i njihov utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju a u svrhu povećanja poljoprivrednih površina(hektara) koje su obuhvaćene jednostavnim sustavom navodnjavanja.

10. Provedba posebnih mjera za sektor stočarstva u SDŽ - Program obuhvaća novčanu potporu sektoru stočarstva (ovčarstvo i kozarstvo, govedarstvo, konjogojshtvo) te proizvodnju i preradu njihovih proizvoda na OPG-u koja se odvija (u konvencionalnom i/ili integriranom i/ili ekološkom uzgoju/proizvodnji ili preradi) na području Splitsko-dalmatinske županije. Po osnovi odobrenog Programa od strane Ministarstva poljoprivrede iz 2021. godine planiramo provođenje slijedećih aktivnosti: obnavljanje stočnog fonda; kontrola kvalitete stočarskih proizvoda; kontrola i suzbijanje bolesti u sektoru stočarstva; racionalizacija troškova u stočarstvu nastalih uslijed nepredvidivih gubitaka u uzgoju i proizvodnji. Provođenje ovog Programa doprinosi stabilnosti poljoprivredne proizvodnje, očuvanju prirodne baštine i oživljavanju tradicijske proizvodnje odnosno neposrednom poboljšanju kvalitete života pojedinca ili društvene zajednice u cjelini s krajnjim ciljem zaustavljanja raseljavanja Dalmatinske zagore i otoka.

11. Provedba okrupnjavanja i uređenja posjeda – S obzirom na fizičke i ekonomске pokazatelje struktura poljoprivrednih gospodarstava u RH je vrlo nepovoljna u usporedbi sa drugim evropskim zemljama. Istraživanja su pokazala da veliki broj malih poljoprivrednih gospodarstava posjeduje manje od 3 ha poljoprivrednog zemljišta koje nije imovinsko ni pravno riješeno. Stoga kao glavni razlog niske i neefikasne proglašena poljoprivredne proizvodnje te najveći ograničavajući čimbenik povećanja konkurentnosti je veličina posjeda, dislociranost i usitnjenost parcela. Glavnina posjeda je u vlasništvu velikog broja malih poljoprivrednih gospodarstava koja nisu u mogućnosti ostvarivati dostatan dohodak za primjerni životni standard te potrebna sredstva za investiranje na gospodarstvu. Ovaj Program je odobren od Ministarstva poljoprivrede i obuhvaća novčanu potporu u postupku rješavanja imovinsko-pravnih odnosa okrupnjavanja poljoprivrednog posjeda i uređenja poljoprivrednog zemljišta provođenjem uobičajenih agrotehničkih zahvata OPG-a koja se odvija (u konvencionalnom i/ili integriranom i/ili ekološkom uzgoju/proizvodnji ili preradi) na području Splitsko- dalmatinske županije.

12. Provedba nitratne direktive - Nitratna direktiva je propis Europske unije donesen 1991. godine radi smanjenja postojećeg onečišćenja voda nitratima iz poljoprivrednih izvora kao i sprečavanja budućeg onečišćenja njima. Naime prekomjerna primjena dušika uzrokuje njegov gubitak kroz onečišćenje tla, vode i zraka. Stoga radi održivog razvoja stočarske i ratarske proizvodnje treba provoditi mjere i postupke dobrog gospodarenja gnojivima a tim se ostvaruju pozitivni rezultati u drugim privrednim djelatnostima, turističkim sadržajima i široj zajednici uz izravno poboljšanje plodnosti poljoprivrednih površina.

Nakon 01.07.2013 godine u RH primjenjuje se nitratna direktiva sukladno Pravilniku o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva i to: ograničenje unosa organskog N(dušika) prve 4 godine od ulaska u članstvo EU: **210 kgN/ha**.

Ovaj Program je odobren od Ministarstva poljoprivrede i obuhvaća novčanu potporu za pravilno postupanje i korištenje stajskog gnoja i primjena nitratne direktive na OPG-u koja se odvija (u konvencionalnom i/ili integriranom i/ili ekološkom uzgoju/proizvodnji) na području Splitsko-dalmatinske županije.

13. Potpora osnivanju i razvoju obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva

Program propisuje uvjete, kriterije i načine ostvarivanja prava na bespovratnu novčanu potporu za osnivanje (samo jedanput) poljoprivrednog gospodarstva u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (mirovinsko i zdravstveno osiguranje). Korisnici su OPG-a koja su prvi put osnovana (u konvencionalnom i/ili integriranom i/ili ekološkom uzgoju/proizvodnji ili preradi) na području Splitsko-dalmatinske županije. U ovoj aktivnosti provodi se i Program pomoći plaćanja- potpore OPG-ima kroz slijedeće mjere:

Mjera 1.Potpore pomoći plaćanja vođenja knjigovodstvenih poslova za OPG-e koji imaju obvezu vođenja poslovnih knjiga.

Mjera 2.Potpore pomoći plaćanja zakupnine/najma na otvorenim tržnicama/tržnim centrima za OPG-a koji imaju obvezu plaćanja najma, i

Mjera 3. Posebne mjere pomoći za sektor stočarstva-potpore preradi mlijeka na OPG-u. Provođenje ovih Programa doprinosi stabilnosti i razvoju poljoprivredne proizvodnje, očuvanju prirodne baštine i oživljavanju tradicijske proizvodnje odnosno neposredno poboljšanje kvalitete života pojedinca ili društvene zajednice u cjelini s krajnjim ciljem zaustavljanja raseljavanja Dalmatinske zagore i otoka.

14. Potpora-pomoći sezonskom radu u poljoprivredi - Potpora pomoći plaćanja kupljenih kupon (vaučera) za rad sezonski nezaposlenih radnika u poljoprivredi na OPG-u koje isti potražuje. Vrijednosni kupon mogu kupiti samo poslodavci za svoje sezonske radnike u poljoprivredi i to fizičke ili pravne osobe koje obavljaju registriranu poljoprivrednu djelatnost ili fizičke osobe nositelji obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

Vrijednosni kupon je javna isprava kojom se dokazuje da je poslodavac za sezonskog radnika u poljoprivredi uplatio doprinose za obvezna osiguranja prema dnevnoj osnovici. Sezonski radnik u poljoprivredi može biti: nezaposlena osoba, korisnik mirovine, tražitelj zaposlenja koji na temelju ugovora o sezonskom radu obavlja sezonske poslove u poljoprivredi bez straha od gubitka prava koja ostvaruju putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

15. Potpore poljoprivrednim zadrugama i proizvođačkim organizacijama Cilj programa je ublažavanje posljedica i pružanje pomoći uslijed usporavanja gospodarskih aktivnosti uzrokovanih i pandemijom COVIDA-19.

16. Skloništa za napušteni i izgubljene životinje- Cilj ovog programa je zaštita životinja, što uključuje zaštitu njihova života, zdravlja i dobrobiti, način postupanja sa životinjama, uvjeti koji su potrebni za zaštitu životinja pri držanju, uzgoju, izvođenju zahvata na životinjama, usmrćivanju, prijevozu, korištenju životinja u znanstvene svrhe, držanju životinja u zoološkim vrtovima, u cirkusima i drugim predstavama, prilikom prodaje kućnih ljubimaca te postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama.

17. Lovstvo- Sredstva za ovaj Program koriste se sukladno Zakonu o lovstvu (NN 99/18, 32/19, 32/20). Lovozakupnine se raspodjeljuju na način da se uputi javni poziv vlasnicima zemljišta bez prava lova čije su površine obuhvaćene granicama zajedničkih i otvorenih lovišta radi ostvarivanja prava na povrat sredstava razmjerno površini zemljišta koje je ušlo u površinu lovišta, a sredstva koje vlasnici zemljišta ne budu potraživali raspoređuju se za programe lovstva po objavi javnog poziva za projekte iz domene lovstva. Vrednovanje tih projekata održuje Povjerenstvo za odabir projekata lovstva koji će se sufincirati iz sredstava lovozakupnina. Za sve odabrane projekte i

programe potpisuju se ugovori između Županije i korisnika sredstava. Provedba realizacije odobrenih projekata vrši se preko nadležnog upravnog tijela.

Razvitak lovstva po Zakonu o lovstvu i donesenim Programom lovstva omogućava djelatnost lovstva pretvoriti u gospodarsku djelatnost koja će omogućiti otvaranje novih radnih mjesta te predstavlja osnovu za razvitak lovnog turizma.

18. **Razvoj ribarstva** – Cilj je poticanje izgradnje ribarske infrastrukture kroz pripremu projektne dokumentacije, podizanje sigurnosti i kvalitete putem certifikacije proizvoda, edukaciju zaposlenika, promidžbene aktivnosti te poticanje aktivnosti udruženja u ribarstvu kao što su proizvođačke organizacije.
19. **Razvoj konkurentnosti i kvalitete poljoprivredne proizvodnje** - Cilj je povećanje proizvodno-tržne konkurentnosti proizvođača u ribarstvu i poljoprivredi, poticanje rada udruženja u ribarstvu, povećanje udjela površina pod ekološkom proizvodnjom kroz poboljšanje sigurnosti i kvalitete certificiranih ekoloških proizvoda i jačanja društvenog djelovanja proizvođača u ekološkoj poljoprivredi, uvođenje HACCP sustava i drugih sustava kvalitete s ciljem povećanja konkurentnosti proizvoda, promidžba i marketinška priprema proizvoda.

C) PROGRAM RAZVOJ GOSPODARSTVA

1.132.660,78 EUR

1. **Gospodarske zone općina i gradova** - Mjere poticanja izgradnje poslovnih zona temelje se na Programu poticanja izgradnje poduzetničkih zona u SDŽ za razdoblje 2021-2025.g. Nastavak sufinanciranja izgradnje zona doprinosi ravnomjernijem razvoju županije, otvaranju novih proizvodnih, servisnih, skladišnih i drugih sadržaja te novom zapošljavanju. Na realizaciji programa izgradnje zona Županija usko surađuje s resornim Ministarstvom, jedinicama lokalne samouprave, javnim i komunalnim poduzećima. Postupak dodjele sredstava iz Programa provodi se putem javnog poziva, a za provedbu Programa odgovorno je posebno Povjerenstvo. Povjerenstvo provodi redovitu kontrolu provedbe programa na terenu, a korisnici sredstva su dužni jednom godišnje dostavljati izvješća o utrošku sredstava.
2. **Sustavno gospodarenje energijom** - Strategijom energetskog razvijatka Hrvatske, predviđa se značajnija uloga i odgovornost lokalne samouprave, poglavito županija, u kvalitetnom promišljanju energetske opskrbe. Stoga je, sukladno Akcijskom planu energetske učinkovitosti 2022.-2024. nužno nastaviti sa započetim aktivnostima i ustrajati na stvaranju temeljnih preduvjeta široj upotrebi raspoloživih resursa obnovljivih izvora energije i energetskoj efikasnosti kroz novi Program za 2022-2025. Obzirom na osnovni cilj- uspostava ekološki prihvatljivog energetskog sustava, posebna pozornost je posvećena programu korištenja obnovljivih izvora energije, te energetskoj učinkovitosti u zgradarstvu. Aktivnost će se obavljati kroz:
 - Projekt 1: Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama:
 - Projekt 2: Mjere energetske učinkovitosti u prometu
 - Projekt 3: Poticanje smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagađenja javne rasvjete
 - Projekt 4: Razvoj i provedbe edukativnog programa u području energetske tranzicije Prijedlog odluke o raspisivanju Javnog poziva sukladno Programu predviđa se tijekom prvog polugodišta 2023. godine
3. **Jačanje poduzetničkih kompetencija** – Temeljna namjera je poboljšanje pristupa cjeloživotnom učenju, unaprjeđenje poduzetničkih vještina i kompetencija radne snage te povećanje relevantnosti sustava obrazovanja i usavršavanja kroz unaprjeđenje

partnerstva između sveučilišta/fakulteta, znanstvenih i tehnoloških centara i poduzeća radi podizanja konkurentnosti gospodarstva Županije. Predviđena je realizacija:

- Sufinanciranje poduzetničkih potpornih institucija
- Sufinanciranje međunarodnih konferencija i stručnih skupova na temu ključnih suvremenih tehnologija, a koji se održavaju na području Županije.

4. **Tehnološki razvoj, istraživanja i primjena inovacija** - Razvojnim dokumentima utvrđeno je da Županiji treba gospodarstvo koje je temeljeno na znanju, odnosno nova gospodarska struktura koja se temelji na kontinuiranom istraživanju, privlačenju proizvodno i tehnološki orijentiranih ulaganja. Realizacijom ove Aktivnosti značajno će se doprinijeti tehnološkom razvoju i konkurenčnosti gospodarstva, jačanju kapaciteta Sveučilišta u korištenju EU razvojno-istraživačkih fondova, kao i razvoju novih spin-off i start-up tvrtki, kojima isto tako na raspolaganju stoje sredstva iz EU fondova za daljnji razvoj.
5. **Poboljšanje razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa-** Donesene su izmjene i dopune Programa poticanja razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa prihvatljivog za financiranje iz EU fondova za ruralna područja. Po ovom županijskom programu sufincirat će se Nositeljima planova razvoja širokopojasnog interneta revidiranje istih Planova od strane konzultanata, kako bi se sa istima Nositelji projekata mogli prijaviti HAKOM –u za Konačnu ocjenu PRŠI projekata.
6. **SUTRA-** Projekt SUTRA je odobren za financiranje u okviru tzv. "Standard" poziva u okviru programa INTERREG Italija- Hrvatska i započinje s provedbom 01.01.2019. Projekt je prije svega usmjeren na uspostavu održivog multimodalnog transporta dizajniranjem održivih, tzv. eco- friendly rješenja, koji će na bolji način omogućiti povezanost obalnog i zagorskog dijela jadranskog područja. Projektom su predviđene pilot aktivnosti namijenjene razvoju eksperimentalnog sustava transporta, te razvoj aplikacije za pametne telefone putem koje će građani imati mogućnost odabira najoptimalnijeg načina prijevoza do odredišta. Na području Splitsko- dalmatinske županije postavljen je 6 bike sharing sistema, te jedna punionica za električna vozila. Bike sharing sistemi su postavljeni: dva u gradu Solinu, te po jedan u gradu Sinju, općini Hrvace, općini Otok i općini Klis. Punjač za električna vozila je postavljen u općini Dugopolje. Cilj projekta je smanjenje gužvi u transportu te korištenje ekološki prihvatljivih načina prijevoza, posebno u vrijeme turističke sezone, što bi trebalo doprinijeti poboljšanju kvalitete zraka u urbanim područjima, odnosno doprinijeti smanjenju emisije CO₂.
Projekt SUTRA ukupno je vrijedan oko 21,8 milijuna, od čega je oko 2,5 milijuna kuna budžet Županije. U provedbi projekta sudjeluje ukupno 10 projektnih partnera. Osim Splitsko- dalmatinske županije, iz Hrvatske sudjeluju Grad Split, Grad Poreč i Općina Vodnjan, dok su od talijanskih partnera uključene Općine Caorle, Chioggia, Ravenna i Pescara, Udruženje općina Rivijere Bassa Friulana te Institut međunarodne sociologije iz Gorizie.
Projektne aktivnosti Splitsko- dalmatinske županije financirane su u 85 %-nom iznosu sredstvima programa prekogranične suradnje INTERREG Italija- Hrvatska
Projekt završava u ožujku 2023. godine.
7. **Razvoj i provedba edukativnog programa u području energetske tranzicije-** Cilj projekta je što prije uključiti veći broj različitih dionika u energetsku tranziciju putem razvoja i provedbe edukativnog programa za različite ciljane skupine kako bi se što bolje pripremili za povlačenje sredstava i razvoj projekata obnovljivih izvora energije.

G) PROGRAM RAZVOJ I SIGURNOST PROMETA

901.300,00 EUR

1. **Prometno povezivanje otoka s kopnom** - Temeljni cilj pomorskog povezivanja otoka

i kopna je zaustavljanje demografske erozije otoka, omogućavanje otočkom pučanstvu školovanje i rad u gravitirajućem centru uz stanovanje na otoku. Linijski pomorski promet u Splitsko-dalmatinskoj županiji uz redovne državne trajektne linije se odvija i pomoću brzobrodske linije. Uspostavom brzih katamaranskih pruga i izvan sezone otpočeo je proces uspostave brzog i kvalitetnog povezivanja otoka s kopnom. Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije, je donošenjem Odluke o većoj učestalosti prijevoza na državnoj liniji 9601, sukladno Prethodnoj suglasnosti Upravnog Vijeća Agencije za obalni linijski pomorski promet, te po dobivanju mišljenja o usklađenosti s državnim potporama Programa potpore za uslugu od općeg gospodarskog interesa u obliku naknade za obavljanje javne usluge javnog obalnog linijskog pomorskog prijevoza za razdoblje od 2018. do 2023. veće učestalosti prijevoza na državnoj liniji 9601 ROGAČ – (MILNA-STOMORSKA) – SPLIT i obratno zaključila je Ugovor o obavljanju veće učestalosti javnog prijevoza u linijskom obalnom pomorskom prometu na državnoj brzobrodskoj liniji 9601.

2. **Sufinanciranje prijevoza putnika u zaobalnom dijelu SDŽ** – Sukladno temeljnomy cilju svih svojih aktivnosti u smislu ravnomjernijeg razvoja Županije, uvedeno je ponovno sufinciranje cestovnog prijevoza putnika u zaobalnom dijelu SDŽ. Temeljem prethodno usvojenog Programa objavit će se javni poziv za gradove i općine zaobalnog dijela Županije.
3. **Željeznički prijevoz studenata** - nova aktivnost u okviru Programa kojom se osigurava financiranje prijevoza redovnih studenata s prebivalištem na području Splitsko-dalmatinske županije i to redovnih studenta sveučilišta na području Republike Hrvatske sa sjedištem sveučilišta van Splitsko-dalmatinske županije, a koji za svoje putovanje koriste uslugu željezničkog prijevoza sukladno pilot-projektu Vlade RH u tekućoj akademskoj godini.
4. **Prijevoz putnika u cestovnom prometu**
Obzirom na činjenicu kako na razini cijele RH postoje značajna područja bez usluge javnog prijevoza putnika autobusom zbog nedostatka finansijskog interesa prijevoznika i neadekvatnog trenutnog sustava javnog prijevoza putnika autobusom (temeljem dozvola prijevoznicima), u tijeku je izrada studije nakon provedenog postupka javne nabave i zaključenja ugovora s izabranim ponuditeljem i stvaranje uvjeta i osiguranje potrebnih finansijskih sredstava za uvođenje javne usluge prijevoza putnika u cestovnom prometu temeljem Uredbe (EZ) br.1370/2007
5. **Masterplan prometnog razvijanja funkcionalne regije Srednja Dalmacija**
Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine (SPR) u okviru mjera za razvoj prometnog sustava predložena je izrada master (glavnih) prometnih planova za pojedine regije Republike Hrvatske. SPR-om identificirana su područja funkcionalnih regija (FR) temeljem "analize prometne interakcije" od kojih jedna se odnosi na područje Srednje Dalmacije, koja obuhvaća područje Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije.
Projekt se realizira sukladno Odluci Ministarstva mora, prometa i infrastrukture od 07. ožujka 2017. godine (Klasa: 340-01/16-01/59, Urbroj: 530-08-1-3-2-17-22) o financiranju projekta „Masterplan prometnog razvijanja funkcionalne regije Srednja Dalmacija i strateška procjena utjecaja Masterplana/programa na okoliš“, Šifra MIS projekta: KK.07.4.2.02. Uz elemente Masterplana (Institucionalna organizacija u pogledu; javni transport, pješačke i biciklističke mreže, Prometni sustavi; analiza uloga javnog i privatnog sektora u pogledu davanja usluga) bitan sastavni dio čine i finansijski dijelovi Masterplana odnosno procjena troškova Masterplana koji obuhvaća višegodišnje planiranje troškova sa očekivanim izvorima financiranja, po fazama i aktivnostima.

Projekt je nakon provedene javne nabave i zaključenih ugovora s izabranim ponuditeljima u fazi realizacije sukladno natječajnoj dokumentaciji i elementima ugovora .

6. **CREATE-** Projekt CREATE INTERREG V A Italija-Hrvatska CBC Program obuhvaća ukupno 19 postojećih projekata koje je implementiralo više od 100 projektnih partnera te čini zajednicu vodećih institucija i organizacija u području klimatskog djelovanja na obali Jadrana.

Glavni cilj projekta je približiti dosadašnja saznanja i iskustva prikupljena u spomenutim projektima različitim ciljnim skupinama. To će se postići sistematičnim analizama i pregledom dostignuća prethodnih projekata koja uključuju: najnovija saznanja o utjecajima klimatskih promjena na jadranski obalni sustav, uspješne strategije prilagodbe klimatskim promjenama, razne studije, metodološke pristupe, skupove podataka, alate itd. Očekuje se da će navedene aktivnosti rezultirati preporukama za klimatsko djelovanje te uvidima u buduće izazove ekološke tranzicije. Također, očekuje se da će projekt CREATE unaprijediti sposobnost regionalnih i lokalnih vlasti, razvojnih agencija, nevladinih organizacija i opće javnosti u identificiranju prikladnih mjera za suočavanje s klimatskim promjenama u Jadranu.

Rezultati projekta će se predstaviti javnosti putem digitalnih kampanja na društvenim mrežama i web stranicama projekta i projektnih partnera, webinara, konferencija, publikacija te članaka u novinama i časopisima.

Projekt ima 8 partnera ukupna vrijednost projekta je 600.000,00 EUR-a

Vrijeme trajanja projekta je je 1/06/2022-30/06/2023.

GLAVA 00902 JAVNA USTANOVA RERA S.D. 14.560.856,69 EUR

PROGRAM 9020 REGIONALNI RAZVOJ 14.560.856,69 EUR

Program se provodi s ciljem uspješne provedbe Politike regionalnog razvoja RH temeljem Strategije Regionalnog razvoja RH i Zakona o regionalnom razvoju RH, poticanjem uravnoteženog gospodarskog rasta i razvoja svih dijelova Županije te zapošljavanja putem projekata financiranim EU sredstvima.

Temeljem odrednica iz Strategije regionalnog razvoja RH i Zakona o Regionalnom razvoju RH, županijska razvojna agencija je multidisciplinarna institucija koja pruža stručnu pomoći u razvojnim aktivnostima unutar županije. Javna ustanova RERA S.D. imenovana je za Regionalnog koordinatora u Upisniku upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih sa ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnih razvoja koji se vodi pri Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU. Regionalni koordinator ima obavezu izrade Županijske razvojne strategije, te uspostavu Županijskog partnerskog vijeća u čijem radu JU RERA S.D. ima ulogu tehničkog tajništva. Prema odrednicama Strategije regionalnog razvoja, razvojne agencije imaju i značajnu ulogu u promoviranju EU programa pomoći i drugim međunarodnim programima, pružanju savjetodavne pomoći krajnjim korisnicima, edukacijama, pripremi i provedbi županijskih projekata i sl.

Prihvatljive aktivnosti u okviru projekta **Tehničke pomoći** odnose se na poslove koje regionalni koordinatori obavljaju u okviru javnih ovlasti, odnosno poslove od javnog interesa povjerene regionalnim koordinatorima člankom 25. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 147/14, 123/17). Također, prihvatljive aktivnosti usmjerene su i na provedbu specifičnih aktivnosti koje se odnose na ESI fondove što uključuje informiranje o

mogućnostima i provedbi ESI fondova, jačanje kapaciteta (potencijalnih) korisnika u odnosu na pripremu i provedbu projekata ESI fondova te jačanje općih kapaciteta lokalne i područne (regionalne) samouprave za adekvatno planiranje i provedbu mjera usmjerenih na korištenje sredstava EU fondova, osobito u pogledu pripreme za naredno programsko razdoblje EU fondova.

Programom su obuhvaćeni sljedeći projekti prekogranične i transnacionalne suradnje financirani EU sredstvima:

- FIRESPILL, STREAM i ADRIACLIM iz područja civilne zaštite i elementarnih nepogoda
- UČIMO ZAJEDNO V – VII iz područja osnovnog školstva
- TEMPUS I TAKE IT SLOW iz područja očuvanja kulturne baštine
- DEEPSEA iz područja uređenja, izgradnje i održavanja pomorskog dobra
- ARGOS iz područja ribarstva

GLAVA 903 DALMATINSKA ENERGETSKA AGENCIJA

A) PROGRAM RAZVOJ ENERGETIKE

316.105,88 EUR

Program ima za cilj provođenje energetskih politika učinkovitog korištenja energije, s naglaskom na obnovljive izvore. Korištenje obnovljivih izvora baziranih na zgradarstvu putem izrade fotonaponskih elektrana na zgradama u vlasništvu Županije i/ili županijskih institucija (trgovačkih društava, ustanova i sl.). Promoviranje energetske tranzicije, putem edukacije i informiranja različitih dionika s područja Splitsko-Dalmatinske županije kako bi ih što bolje pripremili i poticali za:

- povlačenje državnih i EU sredstava za obnovljive izvore energije,
- te aktivnosti na povećanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća i
- korištenje obnovljivih izvora energije prvenstveno solarne energije.

Program se obavlja kroz dvije aktivnosti:

1. Rashodi djelatnosti

U ovoj aktivnosti su predviđena sredstva za rada i izvršenje statutom definiranih ciljeva DEA, i to za:

- Osnovnu djelatnost, koja uključuje financiranje rada za tri radnika (trenutno je jedino ravnatelj zaposlen), troškova upravljanja i nadzora putem financiranja rada Upravnog vijeća, te financiranja troškova redovnih tekućih aktivnosti. U budućnosti se predviđa smanjenje županijskih sredstva te usmjeravanje rada zaposlenika na poslove na tržištu.
- Izradu projekata, koja uključuje angažiranje vanjskih suradnika na izradi projekata fotonaponskih elektrana, namijenjenih za postavljanje na zgrade u vlasništvu S-D županije i/ili županijskih institucija (trgovačkih društava, ustanova i sl.). Po ekipiranju predviđa se izrada projekata od strane radnika DEA-e.
- Edukaciju i promoviranje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora, koja uključuje sufinanciranje i organiziranje manifestacija na temu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora, izravnu edukaciju i edukaciju putem elektronskih servisa i medija.
- Izradu i/ili nabava sustava za evidentiranja utroška energije i analizu, a u cilju izrade energetske bilance za sveobuhvatnu Županiju kako je ovo jedan od ključnih ciljeva

DEA, a koji ima utjecaja na sve segmenata Županije, od kojih će zahtijevati nabavu opreme za automatsko evidentiranje potrošnje energije, te dodatni angažman njihovih radnika, u sljedećoj godini je planirano koordiniranje i usuglašavanje potreba i mogućnosti za nabavu i implementaciju sustava za energetsku bilancu i eventualno energetsko budžetiranje.

2. Uredenje objekata, nabava i održavanje opreme

U ovoj aktivnosti su predviđena sredstva za nabavu opreme potrebne za rad radnika, te za nabavu i izradu punionica za električne automobile.

Članak 3.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije“ i stupa na snagu 1. siječnja 2023.

KLASA:

URBROJ:

Split,

**PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Mate Šimundić, prof.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivredu
2. Službeni glasnik, ovdje
3. Upravni odjel za financije-ovdje
4. Pismohrana, ovdje

Obrazloženje:

Temeljem Odluke o izvršenju proračuna, Upravni odjel za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivrednu izradio je Program razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva, projekata EU i ostalog gospodarskog razvijanja Splitsko-dalmatinske županije za 2023. godinu te se isti dostavlja Županijskoj Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Na temelju naprijed navedenog i detaljno obrazloženog, predlažemo usvajanje kako je navedeno u tekstu Programa.